

Kadın Hakları = İnsan hakları

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele ve Dayanışma Günü. vesilesiyle, kadına karşı şiddet bir kez daha toplum gündeminde yer aldı. İsviçre'nin bir çok şehrinde "kadına karşı şiddet" konu alan tartışmalar düzenlen-

di, filmler gösterildi, resim sergileri açıldı. 17 yıl önce Center for Women's Global tarafından organize edilen etkinlikler ilk olarak, cfd (christliche Friedensdienst) in insiyatifıyla İsviçre'de gerçekleştirildi. 16 gün süren bu etkinliklerin amacı,

toplumu kadına uygulanan şiddete karşı duyarlı hale getirmek "kadın haklarını insan hakları" olarak tanıtmak.

Kadına karşı şiddet dünyanın her yerinde

Doğumdan ölüme kadar, savaş zamanında olduğu kadar barış zamanında da kadınlar devlet, toplum ve ailelerinin ellerinde şiddet ve ayrımcılığa maruz kalıyorlar. Kadına yönelik şiddet, dünyanın tüm toplumlarında yaygın olarak rastlanan bir şiddet türü. Kadınlar yönelik şiddet evrensel olmakla birlikte, bir çok kadın etnik kökeni, sınıfı, kültürü, cinsel kimliği, statüsü nedeniyle de hedef seçiliyor.

Kadına yönelik şiddet, toplum içinde ya da özel hayatta cinsiyete dayalı olarak kadının fiziksel, cinsel ve psikolojik zarar görmesi ve/veya acı çekmesi ile sonuçlanan ya da bu tür sonuçlara yol açabilecek olan tehdit, baskı ve özgürlüğün keyfi olarak engellenmesini kapsamaktadır. Şiddet hareketleri ve tehditleri, ister ev içinde ister toplumda meydana gelsin, veya Devlet tarafından uygulanmış, yapılmış ya da göz yumulmuş olsun, kadınların yaşamını çok olumsuz olarak etkilemektedir.

Uluslararası insan hakları hukukuna göre devletler, kadınların eşitlik, yaşam, özgürlük ve güvenlik haklarını, ayrımcılık, işkence ve zalimane, insanlık dışı ya da onur kırıcı muameleye maruz kalma-

ma hakkını güvence altına almak için gereken önlemleri almak zorunda. Devletler bu hakları gerçekleştirecek, insanları bu hakların ihlalinin koruyacak ve hakları ihlal edilene giderim ve tazminat sağlayacak politika ve planlara sahip olmak zorunda.

Başarısız kalındı

Gelişen kadın hareketine ve insan hakları savunucularına rağmen dünya devletleri ve toplumları kadına yönelik şiddetin ortadan kaldırılması konusunda başarısız kaldılar. Dünya ölçeğinde her 3 kadından biri bugün şiddetin değişik biçimlerine halen maruz kalmaktadır. Kadınlar yaşamın her alanında, evlerinde, işyerlerinde, kamusal alanlarda, mücadelelerinde şiddetin çeşitli biçimlerine maruz kalmaya devam ediyorlar. Dünyanın çeşitli yerlerinde sürmekte olan savaşlarda ve iç çatışmalarda kadınlar ve kız çocukları tecavüze uğruyor, öldürülüyor ya da insan ticaretinin öznesi haline getiriliyor. Kadına yönelik şiddet normal değildir, yasal değildir ve kabul edilemez. Kadına yönelik şiddetle mücadele, herkesin sorumluluğudur.

Not: ilginç ve olumlu bir gelişme:

Türkiyede 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü dolayısıyla, tren bileti alanlara, kadına karşı şiddeti önleme konusunda bilgilerin yer aldığı broşürler verildi.

EMİNE SARIASLAN

Sosyal danışman /Sosyal Pedagog

Kadın Köşesi

Çocuk Hakları ve İsviçre

20 Kasım dünya genelinde "Çocuk hakları" günü olarak kutlandı. "Çocuk hakları" kanunen veya ahlaki olarak dünya üzerindeki tüm çocukların doğuştan sahip olduğu, eğitim, sağlık, barınma; fiziksel, psikolojik veya cinsel sömürüye karşı korunma gibi haklarının hepsini birden tanımlamakta kullanılan evrensel kavramdır.

Birleşmiş Milletler, çocuk haklarını dünya genelinde korumak amacıyla 20 Kasım 1989'da, 20 Kasımın çocuk hakları günü olması için karar aldı. Bu karara imza atan veya destek sunan 193 ülke çocuk haklarını kendi yasası kapsamına alarak çocukların, eğitim, sağlıklı yaşam vb haklarını koruma da kendisini yükümlü ilan etti.

Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'nin çok sayıda maddesi çocukların sağlıklı bir yaşam sürdürmelerini desteklemektedir. Sözleşme'nin 6. maddesine göre her çocuk esas olarak yaşama hakkına sahiptir. İlaveten, 24. maddede gereğince her çocuk ulaşılabilir en yüksek sağlık standartlarında yararlanabilmelidir; gerekli tedavi ve rehabilitasyon hizmetlerinden faydalanabilmelidir. İhmal edilen, terkedilen, istismara uğrayan ya da işkenceye tabi tutulan çocukların iyileştirilmesi ve yeniden topluma kazandırılmasında devletler sorumludur.

Eğitim hakkı, çocukların en önemli haklarından biridir. Okuma-yazma bilmeme çok ciddi sorunlara neden olmaktadır. Eğitim düzeyinin düşüklüğü yaşam biçiminde yansımada ve çocukların gelişiminin normal seyir içinde devam etmesine engel teşkil etmekte. Çocuğun en temel hakkı olan yaşama hakkı ile eğitim hakkı arasında yakın bir ilişki bulunmaktadır. Çocuğun bedensel, zihinsel, duygusal sosyal ve ahlak gelişimi için eğitime gereksinimi vardır. İnsanın doğuştan getirdiği yeteneklerini geliştiren en önemli araç eğitimidir. Eğitimsizlik sonucu ortaya onlarca sorun çıkmaktadır.

Hangi ülke gerçek anlamda alınan bu kararlar çerçevesinde hareket ederek, her çocuğa eğitim hakkı, sağlıklı yaşam hakkı sağlıyor, çocukları şiddetten koruyup, onların sağlıklı gelişimine yardımcı oluyor. Çok uzağa gitmeden İsviçre'de çocuk haklarını irdeleyecek olursak, bu haktan her çocuğun yararlandığını görüyoruz. Az gelirlilerin çocukları, ailesinin eğitim düzeyi düşük olan çocuklar, hem sağlıklı beslenemekte, hem de eğitim konusunda, kendilerini geliştirme konusunda bir çok ayrımcılığa maruz kalmakta. Bu ayrımcılığa maruz kalan en önemli kesimlerden biride illicacı ve kağıtsızlar "Sans Papier" diye adlandırılan ailelerin çocuklarıdır.

Ailesi ülkesini terk etmek zorunda kaldığı için, her türlü zor koşulları ailesi ile birlikte aşarak (umuda yolculuk filminde olduğu gibi, hayatını kaybeden çocuklarımız bile var) İsviçre'ye sığınan ailelerin çocukları iltica kamplarında küçük bir odanın içinde ailesi ile birlikte yaşamak zorunda kalmakta. Günlük verilen cuzzi maddi yardımla yaşamak zorunda kalan illicacı çocuklarının sağlıklı beslenmenin "S" sinden söz edilemez. Kağıtsız ailelerin çocuklarının durumu ise içler acısı durumda. Sürekli olarak yakalanıp yurtdışı edilecekleri korkusu içinde yaşayan, okula gidemeyen yüzlerce çocuk, çocuk hakları beyannamesine imza atmış olan İsviçre'ye 20 Kasım'da "benim hakkımı neden korumuyorsun" sorusunu sorması gerektirir. 68 Milyarı bir çiprida UBS'e peş keş çeken yetkililer Binlerce çocuğun fiziksel, psikolojik gelişiminin ölüme var olan engelleri kaldırma konusunda hiç bir adım atmamakta.

Çocukların bakımının bir toplum sorunu olduğu ve başta devlet olmak üzere herkesin bu sorumluluğu yüklenmesi gerektiği düşüncesinden hareket ederek çocuklarımızı sahiplenelim.

Biz Hayat TV izliyoruz...

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele ve Dayanışma Günü. vesilesiyle Birleşmiş Milletler Genel Kurulu bildirisinden alıntı: 1

KADINLARA KARŞI ŞİDDETİN TAŞIYE EDİLMESİNE DAİR BİLDİRİ

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun 20 Aralık 1993 tarihli ve 44/104 sayılı Kararıyla ilan edilmiştir.

Madde 1- Kadınlara karşı şiddetin tanımı

Bu Bildirinin amacı bakımından "kadınlara karşı şiddet" terimi, ister kamusal isterse özel yaşamda meydana gelsin, kadınlara fiziksel, cinsel veya psikolojik acı veya ıstırap veren veya verebilecek olan cinsiyete dayanan bir eylem veya bu tür eylemlerle tehdit etme, zorlama veya keyfi olarak özgürlükten yoksun bırakma anlamına gelir.

Madde 2- Kadınlara karşı şiddet örnekleri

Kadınlara karşı şiddet terimi aşağıdaki halleri içerecek şekilde anlaşılır, fakat bu hallerle sınırlı değildir:

- Aile içinde meydana gelen dövme, kız çocukların cinsel istismarı, evlenirken verilen başlıkla ilgili şiddet, evlilik içi tecavüz, cinsel organları dağıtma ve kadınlara zarar veren geleneksel uygulamalar, eş olmayanlar arasındaki şiddet ve sömürmek için uygulanan şiddet
- dahil fiziksel, cinsel ve psikolojik şiddet uygulanması;
- Toplum içinde meydana gelen tecavüz, cinsel istismar, çalışma hayatında, öğretim kurumlarında ve diğer yerlerde cinsel taciz, kadın

satışı ve zorla fahişleştirilme de dahil, fiziksel, cinsel ve psikolojik şiddet;

- Nerede meydana gelirse gelsin, Devlet tarafından işlenen veya hoş görülün fiziksel, cinsel ve psikolojik şiddet.

Madde 3- Kadınların hakları

Kadınlar siyasal, ekonomik, sosyal, kültürel, kişisel veya diğer alanlardaki insan haklarından ve temel özgürlüklerden eşit bir biçimde yararlanma ve korunmasını isteme hakkına sahiptir. Bu haklara diğerlerinin yanında, aşağıdaki haklar da dahildir:

- Yaşama hakkı;
- Eşitlik hakkı;
- Kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkı;
- Hükukun korumasından eşit biçimde yararlanma hakkı;
- Her türlü ayrımcılığa karşı korunma hakkı;
- Elde edilmesi mümkün olan en yüksek standartta fiziksel ve ruhsal sağlık hakkı;
- Adil ve elverişli koşullarda çalışma hakkı;
- İşkenceye veya diğer zalimane, insanlık dışı veya onur kırıcı muamele veya cezaya maruz kalmama hakkı.

Önümüzdeki sayıda: Devletlerin sorumlulukları ve Birleşmiş Milletlerin rolü

Zahlen und Fakten zu Gewalt gegen Frauen weltweit

Jede dritte Frau wird in ihrem Leben einmal vergewaltigt, geschlagen, zum Sex gezwungen oder auf andere Weise misshandelt. Ein Überblick über die Gewalt an Frauen weltweit. Jede dritte Frau wird gemäss der UNIFEM in ihrem Leben einmal vergewaltigt, geschlagen, zum Sex gezwungen oder auf andere Weise misshandelt. Häusliche Gewalt ist gemäss einer vom Europarat zitierten Statistik die Hauptursache für den Tod oder die Gesundheitsschädigung bei Frauen zwischen 16 und 44 Jahren und rangiert damit noch vor Krebs oder Verkehrsunfällen. Gewalt in Ehe und Partnerschaft ist weltweit verbreitet. In der Schweiz gaben in einer repräsentativen Umfrage von 1997 ein Fünftel der Frauen zwischen 20 und 60 Jahren an, einmal im Leben Opfer von physischer oder sexueller Gewalt durch ihren Partner geworden zu sein. Fast 70 Prozent der weiblichen Mordopfer weltweit werden von ihren männlichen Partnern ermordet. In Russland wurden 1999 14'000 Frauen von ihren Partnern oder Verwandten umgebracht. Körperliche Gewalt wird fast immer auch von psychischer Gewalt begleitet. In einer Schweizer Untersuchung von 1997 gaben 40 Prozent der Frauen an, psychische Gewalt durch ihren Partner oder Ehemann erfahren zu haben. Vergewaltigungen sind ein Verbrechen mit einer riesigen Dunkelziffer. In den USA werden jedes Jahr 700'000 Frauen vergewaltigt oder erleiden andere Formen sexueller Gewalt; 14,8 Prozent der vergewaltigten Frauen sind jünger als 17 Jahre alt. In Frankreich wurden 1999 zwischen 50'000 und 90'000 Frauen vergewaltigt; viele der Opfer haben die Vergewaltigung nicht angezeigt. Sexuelle Übergriffe gegenüber Kindern sind weltweit erschreckend häufig. In einer Studie mit 1'200 16-17-Jährigen aus Genf gaben 20 Prozent der Mädchen an, mindestens einmal einen sexuellen Übergriff erlebt zu haben. In Peru ergab eine Studie mit 12-16-jährigen schwangeren Mädchen, dass 90 Prozent von ihnen durch eine Vergewaltigung schwanger wurden. In

den meisten Fällen handelte es sich um Inzest. Kulturell und religiös begründete Gewalt gegen Frauen ist noch immer erschreckend verbreitet. Weltweit leben heute schätzungsweise 130 Millionen Frauen, deren Genitalien verstümmelt worden sind. Jedes Jahr erleiden weitere 2 Millionen Frauen und Mädchen dieses Schicksal. In Indien werden schätzungsweise fast 100'000 Frauen jedes Jahr wegen der Mitgift umgebracht. Mehr als 60 Millionen Frauen "fehlen" auf der Welt als Folge von geschlechtsselektiven Abtreibungen und Mädchenmorden. Bei der letzten Volkszählung in China wurde festgestellt, dass das Geschlechterverhältnis zwischen neugeborenen Mädchen und Jungen bei 100:119 liegt. Die biologische Norm wäre 100:103. In Pakistan werden jedes Jahr mehr als 1'000 Frauen im Namen der Ehre ermordet. Auch in der Türkei werden jährlich schätzungsweise 200 Frauen und Mädchen von ihren Verwandten im Namen der Ehre umgebracht. Frauenhandel ist ein weltweites Geschäft: Schätzungen sprechen von 4 Millionen Frauen und Mädchen, die weltweit jährlich zum Zweck der Heirat, der Prostitution oder der Sklaverei verkauft werden. Jedes Jahr werden ungefähr zwei Millionen Mädchen zwischen fünf und 15 Jahren zur Prostitution gezwungen. Vorsichtige Schätzungen für die Schweiz gehen von jährlich 1'500 bis 3'000 Frauen aus, die als Opfer von Menschenhändlern in unser Land gelangen. In Europa werden gemäss Schätzungen der Europäischen Kommission und der OSZE zwischen 120'000 bis 500'000 Frauen von Ost- und Mitteleuropa wie Waren nach Westeuropa verschoben. AIDS/HIV: Mehr als die Hälfte der HIV-Neuansteckungen weltweit betreffen junge Menschen zwischen 15 und 24 Jahren, und mehr als 60 Prozent von ihnen sind Frauen. Kriegsvergewaltigungen: In Ruanda wurden während des Völkermords von 1994 ungefähr eine halbe Million Frauen vergewaltigt. In Bosnien wurden 1992 während der ersten fünf Monate des Krieges 20'000 - 50'000 Frauen vergewaltigt. Die gesundheitlichen Auswirkungen dieser sexuellen Gewalt sind riesig: Viele Frauen sind aufgrund der Vergewaltigungen gestorben, und eine unbekannte Zahl hat sich mit HIV/Aids angesteckt. Mehrheitlich ein Tabu ist sexuelle Gewalt gegen Lesben: In den USA haben 2001 23 Prozent der jungen Lesben angegeben, dass ihre Mitschüler versucht haben, sie zu vergewaltigen. 50 Prozent wurden gemäss ihren Angaben sexuell belästigt.

Kadın-erkek eşitliğinde Türkiye yine sınıfta kaldı

WEF'in raporuna göre Türkiye, 130 ülke arasında 123'üncü

CENEVRE - Dünya Ekonomik Forumu (WEF) tarafından hazırlanan 'Küresel Cinsel Eşitlik Raporu 2008'de Türkiye, bir önceki yıla göre 2 sıra daha gerileyerek, 130 ülke arasında 123'üncülüğe düştü. Kuzey Avrupa, İskandinavya ülkelerinin yüzde 80'in üzerinde puanlarla başını çektiği listede ilk 10 ülkenin 8'inin Avrupa'dan olduğu dikkat çekerken, ilk 20'de ise bu rakam 14'e çıkıyor. Listede Türkiye'nin durumu ise içler acısı. Bu yıl 130 ülke arasında 123'üncülüğe gerileyen Türkiye, 2007'de 121, 2006'da ise 105'inci sırada idi. Ekonomiye katılım ve fırsat eşitliğinde 124'üncü sırada bulunan Türkiye, eğitime katılım alanında 108'inci oldu. Türkiye, sağlıkta eşitlik konusunda 88'inci olurken, siyasi güç alanında ise 106'ncı olabildi. Türkiye, Parlamentodaki kadın sayısında 105'inci, kadın bakanlar sıralamasında ise ancak 123'üncü sırada kendine yer bulabildi. Türkiye, en iyi derecesi, 'benzer işlerde maaş eşitliği' alanında

aldı. Bu alandaki derece 130 ülke arasında ancak 85'incilik.

Sendikası'ya üye ol, üye bul...!

UN1A Die Gewerkschaft. Le Syndicat. Il Sindacato.

DİDF İsviçre

Unia, Weltpoststrasse 20, 3000 Bern 15, info@unia.ch

Türk müziği ruha iyi gelir

Sadece batı müziği değil doğu müziğinin de hastalıkların tedavisinde kullanılabileceği bildirildi. Neyin insan ruhuna huzur veren bir enstrüman olduğunu ilk kez Mevlana keşfetmişti. Ama müzik huzur verirken tedavi de edebiliyor. Antik dönemlerde de Romalılar, eski Yunanlılar, Çinliler ve Mısırlılar da müzikle tedavi uygulamalarını biliyorlardı. Selçuklu ve Osmanlı zamanlarındaki uygulamaların müzik tedavisinin hâlâ bir mihenk taşı olduğu da biliniyor. REEM Emg-Eeg merkezi uzmanlarından Dr. Mehmet Yavuz, Orta Asya Türk müziğinde beş sesli bir sistem olduğunu, bu beş sesliliğin halen Avrupa'da birçok yerde tedavi için kullanıldığını belirtti. Dr. Yavuz, "İslam tarihinde özellikle tasavvuf ekolü mensupları (Sufiler) müzikle uğraşmış ve müziğin insanın ruhsal hastalıklardan kurtulması yönünde etkilerine değinerek uygulamalarda bulunmuşlar" dedi. Yavuz, Türk müziği makamlarının sağlık üzerindeki etkilerini Farabi'den beri bildiğini söyleyerek makamların etkisini şöyle sıraladı:

RAST MAKAMI: İnsana sefa (neşe, huzur) verir. Seher zamanlarında etkilidir.
UŞAK MAKAMI: İnsana mutluluk ve keyif verir. Gün batarken etkilidir.
SABA MAKAMI: İnsana cesaret ve azim verir. Sabahın öğleye kadar etkilidir.
HİCAZ MAKAMI: İnsana tevazu ve alçak gönüllülük verir. Öğle ile ikindi vakitleri arasında etkilidir.
NİHAVEND MAKAMI: İnsana sakinlik ve huzur verir. Bu yüzden akıl hastalıklarının tedavisinde önem kazanmıştır. Öğleden sonra etkilidir.
Yavuz, kendi deneyimlerinden yola çıkarak şunları da aktardı:
"EEG özelliği gösteren anksiyete tablosuna sahip 5 hastama, kendi laboratuvarımda EEG çekimi esnasında ney müziği dinlettim. Beyindeki beta ritminin, düzene girerek sağlıklı beyin hali olan alfa ritmine doğru geçiş yaptığını tespit ettim. Uygulanan tedavi sistemi kanıtlanıyor ki, ney musikisi insanın depresif ruh hali üzerinde olumlu ve tedavi edici tesirler bırakıyor"